

Klaus Bechgaard

5. MARTS 1945 – 7. MARTS 2017

AF THOMAS BJØRNHOLM

Klaus Bechgaard, professor på Kemisk Institut ved Københavns Universitet og en af Danmarks mest kendte og indflydelsesrige kemikere, døde i marts 2017 efter længere tids sygdom. Han blev 72 år. Klaus Bechgaard er især kendt for sin opdagelse af organiske superledere – de såkaldte Bechgaard-salte – som i en periode gjorde ham til en af verdens mest citerede videnskabsmænd. Han har modtaget en række markante danske og internationale anerkendelser for sit arbejde, og hans navn var en overgang på manges læber, når årets Nobelpris skulle uddeles.

Klaus Bechgaard var en sand pioner. Han arbejdede med sit håndværk, organisk syntese, som en kunstner i sit værksted, og han søgte konstant mod nye horisonter. Han var drevet af inspiration, passion og intuition, og hans væsen tiltrak mange samarbejdspartnere fra hele verden.

Hans laboratorium var en kemikers udgave af Picassos værksted. Et sted hvor forskningsbaseret uddannelse var dagligdag. Klaus elskede at omgive sig med studerende, og han skabte et helt enestående læringsmiljø for alle – lige fra studerende på bacheloruddannelsen til unge forskerspirer og kollegaer.

Klaus var en eminent syntese kemiker, som var tiltrukket af de store gåder uanset, hvilke fagligheder de måtte kalde på. Han arbejdede hele sin karriere i grænselandet mellem kemi og fysik, og han var som sådan en rollemodel for

tværfagligt samarbejde på et tidspunkt, hvor grænserne mellem fagdiscipliner var trukket skarpt op. Klaus lod sig aldrig spærre inde af faglige eller sociale normer.

Klaus voksede op i København i efterkrigstiden. Han blev uddannet på Kemisk Institut ved Københavns Universitet, hvor han blev lektor i 1974. I 1979 gjorde han sammen med den franske fysiker Denis Jérôme den banebrydende opdagelse, at Bechgaards salt – et materiale Klaus selv havde fremstillet – kunne virke som en elektrisk superleder ved lav temperatur og højt tryk. Opdagelsen vakte hurtigt stor opmærksomhed og blev begyndelsen på et nyt verdensomspændende forskningsområde. Klaus blev i 1984 udnævnt til professor ved Københavns Universitet som en af det første kuld af såkaldte superprofessorer. I perioden 1993-2004 accepterede han at lede afdelingen for fysik og kemi på Risø, hvorefter han vendte tilbage til professoratet på Københavns Universitet.

Klaus var en meget dygtig og vidende kemiker – som alle store forskere spændte han vidt – og hans indflydelse på kemiens udvikling både nationalt og internationalt har været uvurderlig. Blandt studerende og samarbejdspartnere var han en stor inspirationskilde, en god og populær kollega. Han var aktiv i laboratoriet lige til det sidste.

Klaus efterlader sig en stor familie. Han vil blive meget savnet af alle.

Ære være hans minde.

Centrale publikationer fra opdagelsen af superledning i organiske krystaller:

SUPERCONDUCTIVITY IN A SYNTHETIC ORGANIC CONDUCTOR $(\text{TMTSF})_2\text{PF}_6$
 Jerome, D; Mazaud, A; Ribault, M; Bechgaard, K
 Journal De Physique Lettres 41 L95-L98 (1980)

PROPERTIES OF 5 HIGHLY CONDUCTING SALTS - $(\text{TMTSF})_2\text{X}$, $\text{X}=\text{PF}_6^-$, ASF_6^- , BF_4^-
 AND NO_3^- , DERIVED FROM TETRAMETHYLTETRASELENAFULVALENE (TMTSF)
 Bechgaard, K; Jacobsen, CS; Mortensen, K; Pedersen, HJ; Thorup, N
 Solid State Communications 33 1119-1125 (1980)

ZERO-PRESSURE ORGANIC SUPERCONDUCTOR - DI-(TETRAMETHYLTETRASEL
 ENAFULVALENIUM)-PERCHLORATE $[(\text{TMTSF})_2\text{CLO}_4]$
 Bechgaard, K; Carneiro, K; Olsen, M; Rasmussen, FB; Jacobsen, CS
 Physical Review Letters 46 852-855 (1981)